

NADOMESTILO ZA POSREDOVANJE PODATKOV O PLAČILIH IN DRUGIH TRANSAKCIJAH TER OPROSTITEV DDV

Pojasnilo DURS, št. 4230-265/2009, 21. 9. 2009

V zvezi z vprašanjem davčnega zavezanca, ali se od nadomestila za storitve posredovanja podatkov o plačilih in drugih transakcijah obračunava DDV oziroma so storitve oproščene plačila DDV, pojasnjujemo:

Storitve posredovanja podatkov o plačilih in drugih transakcijah, ki jih opravi davčni zavezanec, se uvrščajo med oproščene storitve iz 4.c točke 44. člena ZDDV-1.

Na podlagi 4.c točke 44. člena Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 117/06 in 52/07) so transakcije, vključno s posredovanjem, v zvezi z depoziti in tekočimi oziroma transakcijskimi računi, plačili, nakazili, dolgovi, čeki in drugimi plačilnimi instrumenti, razen izterjave dolgov in factoringa.

Pravilnik o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost – Pravilnik (Uradni list RS, št. 141/06, 52/07, 120/07, 21/08 in 123/08)) v 75. členu natančneje pojasnjuje katere storitve so oproščene.

Za transakcije, vključno s posredovanjem, v zvezi z depoziti, transakcijskimi računi, plačili, nakazili, dolgovi, čeki in drugimi plačilnimi instrumenti po 4. c točki 44. člena ZDDV-1 se štejejo vse storitve, ki so neposredno povezane oziroma omogočajo izpolnitev denarne obveznosti. Med transakcije v zvezi z depoziti po 4.c točki 44. člena ZDDV-1 se uvrščajo: odprtje računa, vpisovanje terjatev in dolgovanj, obveščanje deponentov o vplačilih in izplačilih v okviru depozitne pogodbe, obveščanje banke deponenta o spremembi stanja na računu, o stanju računa ipd. Za transakcije iz 4.c točke 44. člena ZDDV-1 se šteje tudi opravljanje plačil z elektronskim denarjem, vključno z izdajo elektronskega denarja. Za storitve, neposredno povezane z izpolnitvijo denarne obveznosti, se ne štejejo najem in vzdrževanje terminalov POS, vzdrževanje bankomatov in izdelava raznih poročil.

Iz navedenih zakonskih podlag izhaja, da so storitve plačilnega prometa oproščene plačila DDV. Davčni zavezanec v zadevnem primer opravi storitev, ki je povezana s plačili, pri tem pa se zastavlja vprašanje, ali je storitev po njeni naravi mogoče uvrstiti med oproščene storitve iz 4.c točke 44. člena ZDDV-1. Za potrebe pravilnega razumevanja navedene zakonske določbe je namreč potrebno ločevati finančne storitve od storitev, ki so predvsem fizične in tehnične narave.

Direktive Sveta 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: Direktiva 112) opredeljuje finančne in zavarovalne storitve, ki so oproščene plačila DDV, v prvem odstavku 135. člena, in sicer v točkah od a) do g)*. Enako določbo je vsebovala tudi Šesta direktiva, ki se je uporabljala do 31. 12. 2006, in sicer v členu 13(B)(d), točke od 1 do 6**. Sodišče Evropskih skupnosti (v nadaljevanju: Sodišče ES) v sodbah, ki jih navajamo v nadaljevanju, namreč navaja določbe Šeste direktive. Ker so določbe, ki urejajo oprostitve storitev plačilnega prometa, v ZDDV-1 in pravilniku, prav tako pa tudi v Direktivi Sveta 112, dokaj skope in ne dajejo odgovora na vprašanje davčnega zavezanca, ali gre pri storitvah, ki so predmet obravnave v konkretnem primeru, za oprostitvev plačila DDV ali ne, je pri odločitvi treba upoštevati sodno prakso Sodišča ES.

Sodba sodišča ES v zadevi C-2/95 – SDC Sparekassernes Datacenter (v nadaljevanju SDC) se nanaša na obravnavo različnih storitev (povezanih z finančnimi transakcijami, pa tudi administrativne storitve), ki jih je SDC opravljala za svoje člane, v glavnem banke. SDC je za svoje člane, ki so bili povezani v mrežo, storitve povezane s prenosi in plačili. Med drugim je sodišče obravnavalo tudi vprašanje, ali se oprostitvev nanaša tudi na primere, ko tretje oseba izvede samo del storitve, ki je potrebna za izvedbo celotne finančne storitve stranki. V sodbi je Sodišče ES je zapisalo, da so oproščene transakcije iz

člena 13(B)(d) Šeste direktive opredeljene glede na naravo opravljanja storitev in ne glede na to, kdo jih opravlja ali prejema. Da bi bile storitve SDC opredeljene kot oproščene transakcije plačil in transferjev iz člena 13(B)(d), točka 5, Šeste direktive, morajo sestavljati posebno celoto, presojano celovito, katere namen je izpolniti specifične in nujne naloge storitve plačil in transferjev.

Iz navedenega izhaja, da so storitve posredovanja podatkov o plačilih in drugih transakcijah, ki jih zaračunava davčni zavezanec, oproščene plačila DDV, če predstavljajo posebno celoto, presojano celovito, katere namen je izpolniti specifične in nujne naloge storitve plačil in transferjev.

** Člen 135 Direktive Sveta 112 v točkah a) do g) prvega odstavka določa, da države članice oprostijo:*

(a) zavarovalne in pozavarovalne transakcije, vključno s povezanimi storitvami, ki jih opravljajo zavarovalni posredniki in zavarovalni zastopniki;

(b) dajanje kreditov in posredovanje v zvezi s krediti ter upravljanje kreditov s strani osebe, ki kredit odobri;

(c) sklepanje ali druge vrste poslovanja v zvezi s kreditnimi garancijami ali kakršnimi koli drugimi oblikami denarnih jamstev ter upravljanje kreditnih garancij s strani osebe, ki kredit odobri;

(d) transakcije, vključno s posredovanjem, v zvezi z depoziti in tekočimi računi, plačili, transferji, dolgovi, čeki ali drugimi plačilnimi instrumenti, razen izterjave dolgov;

(e) transakcije, vključno s posredovanjem, v zvezi z valuto, bankovci in kovanci, ki se uporabljajo kot zakonito plačilno sredstvo, razen zbirk, zlasti zlatih in srebrnih kovancev ter kovancev iz drugih kovin ali bankovcev, ki običajno niso v uporabi kot zakonito plačilno sredstvo ali kovancev numizmatičnega pomena;

(f) transakcije, vključno s posredovanjem, razen upravljanja in hrambe, z delnicami, deleži v družbah ali združenjih, obveznicami in drugimi vrednostnimi papirji, razen dokumentov, ki ustanavljajo lastništvo na blagu, in pravic ali vrednostnih papirjev iz člena 15(2);

(g) upravljanje posebnih investicijskih skladov, ki jih opredelijo države članice.

*** Določila Šeste direktive so navedena zaradi lažjega razumevanja sodne prakse Sodišča ES, navedene v tem dokumentu. Sodišče ES namreč v svojih (starejših) odločbah navaja Šesto direktivo in ne Direktivo Sveta 112.*